

Bazy danych

7. SQL — podzapytania i grupowanie

P. F. Góra

<http://th-www.if.uj.edu.pl/zfs/gora/>

2020

Podzapytania

- Podzapytania pozwalają na tworzenie *strukturalnych* zapytań, co umożliwia izolowanie poszczególnych części instrukcji. Istnieniu podzapytań SQL zawdzięcza słowo “strukturalny” w swojej nazwie.
- Podzapytania zapewniają alternatywny sposób wykonywania zadań, które w inny sposób można realizować tylko poprzez skomplikowane złączenia. Niektórych zadań *nie da* się wykonać bez podzapytań.
- Podzapytania zwiększają czytelność kodu.

Przykład — typowy problem

```
mysql> SELECT * FROM ludzie;  
+-----+-----+  
| Nr | Nazwisko |  
+-----+-----+  
| 1 | Nowak |  
| 2 | Kowalski |  
| 3 | Kowalska |  
+-----+-----+  
3 rows in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM zrobione;  
+-----+-----+  
| Nr | NrZadania |  
+-----+-----+  
| 1 | 1 |  
| 1 | 2 |  
| 1 | 3 |  
| 1 | 4 |  
| 2 | 2 |  
| 2 | 3 |  
| 2 | 4 |  
| 2 | 5 |  
| 2 | 6 |  
| 3 | 1 |  
| 3 | 3 |  
| 3 | 6 |  
| 3 | 7 |  
+-----+-----+  
13 rows in set (0.03 sec)
```

Tabele te mają wspólną kolumnę `Nr` (powstały w wyniku normalizacji). Pytanie: co zrobił użytkownik Nowak? Chcemy się tego dowiedzieć *bez* wypisywania zawartości tabeli `ludzie`, zapamiętywania numeru i wpisywania odpowiedniego zapytania ręcznie.

Po pierwsze, możemy to zrobić przy użyciu zmiennej tymczasowej:

```
mysql> SET @N = (SELECT Nr FROM ludzie WHERE Nazwisko LIKE "Now%");  
Query OK, 0 rows affected (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM ludzie NATURAL JOIN zrobione  
-> WHERE Nr=@N;
```

```
+-----+-----+-----+  
| Nr | Nazwisko | NrZadania |  
+-----+-----+-----+  
| 1 | Nowak | 1 |  
| 1 | Nowak | 2 |  
| 1 | Nowak | 3 |  
| 1 | Nowak | 4 |  
+-----+-----+-----+  
4 rows in set (0.64 sec)
```

Widać, że użycie zmiennej tymczasowej można wyeliminować i napisać wprost, używając **podzapytania**:

```
mysql> SELECT * FROM ludzie NATURAL JOIN zrobione
      -> WHERE Nr = (SELECT Nr FROM ludzie WHERE Nazwisko LIKE "Now%");
+----+-----+-----+
| Nr | Nazwisko | NrZadania |
+----+-----+-----+
|  1 | Nowak    |          1 |
|  1 | Nowak    |          2 |
|  1 | Nowak    |          3 |
|  1 | Nowak    |          4 |
+----+-----+-----+
4 rows in set (0.00 sec)
```

Spróbujmy zrobić to samo z użytkownikiem o nazwisku Kowalski:

```
mysql> SELECT * FROM ludzie NATURAL JOIN zrobione  
      -> WHERE Nr = (SELECT Nr FROM ludzie WHERE Nazwisko LIKE "Kowal%");  
ERROR 1242 (21000): Subquery returns more than 1 row
```

Otrzymaliśmy błąd, gdyż podzapytanie zwraca więcej niż jeden wiersz i operator porównania (=) nie może zadziałać.

Podzapytania — operatory ANY, IN, ALL

Zacznijmy od założenia dwu tabel

```
mysql> CREATE TABLE Alfa (Litera CHAR(1) NOT NULL PRIMARY KEY,  
-> Liczba SMALLINT);  
Query OK, 0 rows affected (0.14 sec)
```

```
mysql> CREATE TABLE Beta (Liczba SMALLINT NOT NULL,  
-> InnaLiczba SMALLINT);  
Query OK, 0 rows affected (0.75 sec)
```

Niech ich zawartością będzie:

```
mysql> SELECT * FROM Alfa;
```

Litera	Liczba
A	10
B	20
C	25

```
3 rows in set (0.01 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM Beta;
```

Liczba	InnaLiczba
20	30
20	18
25	30
27	38
20	-5
10	NULL

```
6 rows in set (0.00 sec)
```


coś operator_porównania ANY (podzapytanie)

oznacza, iż “coś” musi spełniać odpowiednią relację z *jakimiś* wynikami podzapytania

```
mysql> SELECT * FROM Alfa WHERE  
-> Liczba > ANY  
-> (SELECT Liczba FROM Beta);
```

```
+-----+-----+  
| Litera | Liczba |  
+-----+-----+  
| B      |      20 |  
| C      |      25 |  
+-----+-----+  
2 rows in set (0.10 sec)
```

```
mysql> SELECT Litera FROM Alfa WHERE  
-> Liczba <= ANY  
-> (SELECT InnaLiczba/3 FROM Beta);
```

```
+-----+  
| Litera |  
+-----+  
| A      |  
+-----+  
1 row in set (0.00 sec)
```

Słowo kluczowe `ALL` oznacza, że warunek musi być spełniony dla wszystkich wierszy zwracanych przez podzapytanie.

```
mysql> SELECT * FROM Alfa
-> WHERE Liczba > ALL
-> (SELECT InnaLiczba FROM Beta);
Empty set (0.09 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM Alfa
-> WHERE Liczba > ALL
-> (SELECT 0.5*InnaLiczba FROM Beta);
+-----+-----+
| Litera | Liczba |
+-----+-----+
| B      |      20 |
| C      |      25 |
+-----+-----+
2 rows in set (0.01 sec)
```

Słowo kluczowe `IN` jest równoważne z warunkiem `= ANY`.

```
mysql> SELECT * FROM Alfa
-> WHERE Liczba IN
-> (SELECT InnaLiczba/3 FROM Beta);
```

```
+-----+-----+
| Litera | Liczba |
+-----+-----+
| A      |      10 |
+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM Alfa
-> WHERE Liczba = ANY
-> (SELECT InnaLiczba/3 FROM Beta);
```

```
+-----+-----+
| Litera | Liczba |
+-----+-----+
| A      |      10 |
+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

Przykład z początku wykładu możemy wobec tego zrealizować następująco:

```
mysql> SELECT * FROM ludzie NATURAL JOIN zrobione
      -> WHERE Nr IN (SELECT Nr FROM ludzie WHERE Nazwisko LIKE "Kowal%");
+-----+-----+-----+
| Nr | Nazwisko | NrZadania |
+-----+-----+-----+
|  2 | Kowalski |          2 |
|  2 | Kowalski |          3 |
|  2 | Kowalski |          4 |
|  2 | Kowalski |          5 |
|  2 | Kowalski |          6 |
|  3 | Kowalska |          1 |
|  3 | Kowalska |          3 |
|  3 | Kowalska |          6 |
|  3 | Kowalska |          7 |
+-----+-----+-----+
9 rows in set (0.00 sec)
```

Podzapytania — operator EXISTS

... EXISTS (*podzapytanie*) ...

warunek jest prawdziwy jeśli podzapytanie zwraca niepusty zbiór wierszy

```
mysql> SELECT * FROM Alfa
-> WHERE EXISTS
-> (SELECT * FROM Beta WHERE
-> InnaLiczba > 100);
Empty set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM Alfa
-> WHERE EXISTS
-> (SELECT * FROM Beta WHERE
-> InnaLiczba < 50);
+-----+-----+
| Litera | Liczba |
+-----+-----+
| A      | 10     |
| B      | 20     |
| C      | 25     |
+-----+-----+
3 rows in set (0.00 sec)
```

Podzapytania skorelowane

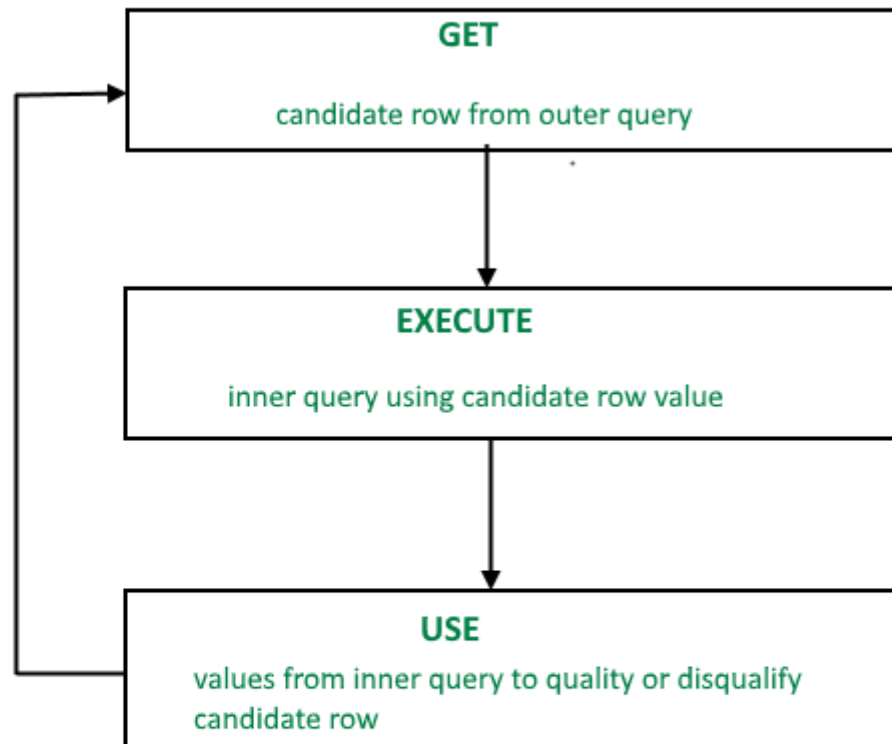
```
mysql> SELECT * FROM Alfa
      -> WHERE EXISTS
      -> (SELECT * FROM Beta WHERE InnaLiczba/3=Alfa.Liczba);
+-----+-----+
| Litera | Liczba |
+-----+-----+
| A      |      10 |
+-----+-----+
1 row in set (0.01 sec)
```

Występujące tutaj podzapytanie zawiera odwołanie do kolumny występującej w zapytaniu zewnętrznym. Podzapytania tego typu nazywamy *skorelowanymi*.

RDBMS, przeglądając w zewnętrznym zapytaniu zawartość tabeli, zna wartości atrybutów w aktualnej krotce i może ich użyć w warunku podzapytania. Warunek ten nie miałby sensu (nie byłby zrozumiały), gdyby wartość atrybutów z bieżącej krotki tabeli przetwarzanej w zapytaniu zewnętrznym nie była znana.

W zwykłych (nieskorelowanych) zapytaniach zagnieżdżonych, zapytanie wewnętrzne jest wykonywane raz i dostarcza wartości wykorzystywane w zapytaniu wewnętrznym. W zapytaniach skorelowanych wewnętrzne zapytanie wykonywane jest dla każdej kandydującej krotki przetwarzanej (i nie odrzuconej z racji niespełniania filtru) przez zapytanie zewnętrzne.

W powyższym przykładzie podzapytanie wykonywane jest dla każdego wiersza tabeli `Alfa`, a więc przy ustalonej wartości wielkości `Alfa.Liczba`. Dla podanych danych, warunek `EXISTS` jest prawdziwy tylko w jednym przypadku.

Przykład

Zadanie: Wypiszmy te i tylko te wiersze z tabeli `Beta`, w których wartość atrybutu `InnaLiczba` występuje dwukrotnie.

W tym celu musimy odwołać się do tabeli `Beta` **dwukrotnie**: raz, aby pobrać zawartość atrybutu `InnaLiczba` i powtórnie, aby zliczyć wystąpienia *tej konkretnej* wartości atrybutu `InnaLiczba` w tabeli.

```
mysql> SELECT * FROM Beta AS B1 WHERE  
-> (SELECT COUNT(*) FROM Beta AS B2  
-> WHERE B2.InnaLiczba=B1.InnaLiczba) = 2;
```

```
+-----+-----+  
| Liczba | InnaLiczba |  
+-----+-----+  
|      20 |           30 |  
|      25 |           30 |  
+-----+-----+  
2 rows in set (0.00 sec)
```

Bez podzapytania **tego zadania nie dałoby się wykonać** — nie da się go zastąpić złączeniem.

Grupowanie

Grupowanie polega na

- Utworzeniu **partycji** tabeli, to jest rozbiciu tabeli na *rozłączne* części, których suma mnogościowa równa się całej tabeli; kryterium przynależności do danej części określone jest przez jeden lub więcej atrybutów (lub wielkość obliczaną z atrybutów).
- *Zazwyczaj* odpowiednie zapytanie `SELECT` zwraca pewne wartości zagregowane, charakteryzujące całą grupę, nie zaś pojedyncze krotki.

Najważniejsze funkcje agregujące

COUNT (·)	zlicza wiersze
COUNT (DISTINCT ·)	zlicza <i>różne</i> wystąpienia w wierszach
SUM (·)	podaje sumę wartości liczbowych
AVG (·)	podaje średnią arytmetyczną z wartości liczbowych
STD (·) , STDDEV (·)	podaje odchylenie standardowe wartości liczbowych
VARIANCE (·)	podaje wariancję wartości liczbowych
MIN (·) , MAX (·)	podaje najmniejszą i największą wartość

```
mysql> SELECT * FROM Beta;
```

Liczba	InnaLiczba
20	30
20	18
25	30
27	38
20	-5
10	NULL

```
6 rows in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT COUNT(*), COUNT(InnaLiczba), COUNT(DISTINCT InnaLiczba) FROM Beta;
```

COUNT(*)	COUNT(InnaLiczba)	COUNT(DISTINCT InnaLiczba)
6	5	4

```
1 row in set (0.00 sec)
```

Proszę zwrócić uwagę jak obsługiwane są wartości NULL.

Typowy przykład grupowania

Utwórzmy tabelę i załadujmy do niej dane zapisane uprzednio w pliku:

```
mysql> CREATE TABLE Sklepy
  -> (Nr SMALLINT UNSIGNED NOT NULL,
  -> Data DATETIME NOT NULL,
  -> Utarg FLOAT,
  -> PRIMARY KEY(Nr,Data));
```

Query OK, 0 rows affected (0.84 sec)

```
mysql> LOAD DATA LOCAL INFILE 'sklepy.txt'
  -> INTO TABLE Sklepy
  -> FIELDS TERMINATED BY '\t';
```

Kwalifikator `LOCAL` mówi, że plik jest zlokalizowany na komputerze-kliencie.

Początkowe wiersze tabeli zawierają

```
mysql> SELECT * FROM Sklepy ORDER BY Data LIMIT 8;
```

```
+-----+-----+-----+
| Nr | Data                | Utarg |
+-----+-----+-----+
|  6 | 2010-09-01 00:00:00 | 1446.55 |
|  4 | 2010-09-01 00:00:00 | 6711.11 |
| 10 | 2010-09-02 00:00:00 | 2407.83 |
|  3 | 2010-09-02 00:00:00 | 3592.91 |
| 10 | 2010-09-03 00:00:00 | 9715.82 |
|  4 | 2010-09-03 00:00:00 |  836.37 |
|  7 | 2010-09-04 00:00:00 | 8560.58 |
|  8 | 2010-09-05 00:00:00 | 9112.47 |
+-----+-----+-----+
8 rows in set (0.00 sec)
```

Ile napłynęło utargów ze sklepu Nr 2?

```
mysql> SELECT COUNT(*) FROM Sklepy WHERE Nr=2;
+-----+
| COUNT(*) |
+-----+
|          9 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

A ile ze sklepu Nr 8?

```
mysql> SELECT COUNT(*) FROM Sklepy WHERE Nr=8;
+-----+
| COUNT(*) |
+-----+
|          15 |
+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

Moglibyśmy tak robić dla każdego sklepu, ale to byłoby nudne ☹, przede wszystkim zaś nie wiemy *ile jest sklepów*. A chcielibyśmy to mieć dla wszystkich. . .

```
mysql> SELECT Nr, COUNT(*) FROM Sklepy  
-> GROUP BY Nr;
```

```
+-----+-----+  
| Nr | COUNT(*) |  
+-----+-----+  
| 1 | 19 |  
| 2 | 9 |  
| 3 | 18 |  
| 4 | 14 |  
| 5 | 12 |  
| 6 | 12 |  
| 7 | 12 |  
| 8 | 15 |  
| 9 | 6 |  
| 10 | 9 |  
+-----+-----+
```

```
10 rows in set (0.00 sec)
```


Jakie *łączne* utargi zebrano z poszczególnych sklepów w poszczególnych miesiącach?

```
mysql> SELECT Nr, MONTH(Data), COUNT(*), SUM(Utarg) FROM Sklepy  
-> GROUP BY Nr, MONTH(Data);
```

Nr	MONTH(Data)	COUNT(*)	SUM(Utarg)
1	9	5	26535.8900146484
1	10	8	36799.8699951172
1	11	6	37257.2102050781
2	9	4	18497.449798584
2	10	2	6521.89007568359
2	11	3	14917.0703353882
.....			
10	9	4	19898.5502929688
10	10	3	17272.6705932617
10	11	2	15431.4204101563

```
30 rows in set (0.03 sec)
```

Przykład

W naszym początkowym przykładzie moglibyśmy policzyć ile kto zrobił zadań:

```
mysql> SELECT Nazwisko, COUNT(NrZadania) AS IleZrobione  
      -> FROM ludzie NATURAL JOIN zrobione  
      -> GROUP BY Nr;
```

```
+-----+-----+  
| Nazwisko | IleZrobione |  
+-----+-----+  
| Nowak    |           4 |  
| Kowalski |           5 |  
| Kowalska |           4 |  
+-----+-----+  
3 rows in set (0.09 sec)
```

Możemy też sprawdzić ile osób zrobiło poszczególne zadania:

```
mysql> SELECT NrZadania, COUNT(Nr) AS IleOsob  
      -> FROM ludzie NATURAL JOIN zrobione  
      -> GROUP BY NrZadania;
```

```
+-----+-----+  
| NrZadania | IleOsob |  
+-----+-----+  
|          1 |        2 |  
|          2 |        2 |  
|          3 |        3 |  
|          4 |        2 |  
|          5 |        1 |  
|          6 |        2 |  
|          7 |        1 |  
+-----+-----+
```

```
7 rows in set (0.00 sec)
```

Kto zrobił zadanie o najwyższym numerze?

```
mysql> SELECT Nazwisko, NrZadania
      -> FROM Ludzie NATURAL JOIN zrobione
      -> WHERE NrZadania IN (SELECT MAX(NrZadania) FROM zrobione);
+-----+-----+
| Nazwisko | NrZadania |
+-----+-----+
| Kowalska |          7 |
+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

Mamy tu funkcję agregującą `MAX()` oraz podzapytanie. Użyliśmy predykatu `IN`, gdyż zadanie o najwyższym numerze mogła zrobić więcej niż jedna osoba.

Klauzula HAVING — filtrowanie po grupowaniu

Zastosowanie klauzuli HAVING zwraca tylko wartości dla grup spełniających podane kryterium.

```
mysql> SELECT Nr, MONTH(Data), COUNT(*), SUM(Utarg) As Total FROM Sklepy
-> GROUP BY Nr, MONTH(Data)
-> HAVING Total > 30000;
```

```
+----+-----+-----+-----+
| Nr | MONTH(Data) | COUNT(*) | Total          |
+----+-----+-----+-----+
| 1  | 10          | 8        | 36799.8699951172 |
| 1  | 11          | 6        | 37257.2102050781 |
| 3  | 10          | 8        | 33674.0201416016 |
| 5  | 11          | 7        | 36028.9307861328 |
+----+-----+-----+-----+
4 rows in set (0.00 sec)
```

HAVING i podzapytania

Wypisz tylko te sklepy, z których spłynęło *więcej niż średnia* liczba utargów:

```
mysql> SELECT NR, COUNT(*) AS IleUtargow FROM Sklepy GROUP BY Nr
-> HAVING IleUtargow >
-> (SELECT AVG(u) FROM
-> (SELECT COUNT(*) AS u FROM Sklepy GROUP BY Nr) AS TuMusiBycAlias);
```

```
+-----+-----+
| NR | IleUtargow |
+-----+-----+
| 1 | 19 |
| 3 | 18 |
| 4 | 14 |
| 8 | 15 |
+-----+-----+
4 rows in set (0.00 sec)
```

Klauzula `HAVING` przydaje się także w wypadku aliasów, gdyż alias jest nie-rozpoznawany przez klauzulę `WHERE`, ale **jest** rozpoznawany przez klauzulę `HAVING`. Formalnie rzecz biorąc klauzula `HAVING` działa po grupowaniu, tyle że w poniższym przykładzie istnieje tylko jedna grupa, obejmująca wszystkie krotki.

```
mysql> SELECT Utarg AS Uuu FROM Sklepy WHERE Uuu>9500;  
ERROR 1054 (42S22): Unknown column 'Uuu' in 'where clause'
```

```
mysql> SELECT UTARG AS Uuu FROM Sklepy HAVING Uuu>9500;
```

```
+-----+  
| Uuu      |  
+-----+  
| 9827.57  |  
| 9539.41  |  
| 9813.53  |  
| 9841.34  |  
| 9715.82  |  
| 9732.15  |  
+-----+  
6 rows in set (0.00 sec)
```

Przykład: Suma narastająca

Suma narastająca jest często potrzebna w rozmaitych rozliczeniach księgowych — ale także w innych zastosowaniach, na przykład w wyznaczaniu dystrybucji dyskretnego rozkładu prawdopodobieństwa. Należy po prostu wysumować kolejne (numerowane jakimś “indeksem”) wartości od początku do pozycji bieżącej.


```
mysql> CREATE TABLE W
  -> (Nr SMALLINT UNSIGNED NOT NULL PRIMARY KEY AUTO_INCREMENT,
  -> Wartosc FLOAT NOT NULL);
Query OK, 0 rows affected (0.12 sec)
```

Założmy, że mamy takie dane:

```
mysql> SELECT * FROM W;
+-----+-----+
| Nr | Wartosc |
+-----+-----+
| 1 | 1 |
| 2 | 5 |
| 3 | 2.2 |
| 4 | 0.8 |
| 5 | 4 |
| 6 | 3.1 |
| 7 | 3.9 |
| 8 | 2.7 |
| 9 | 3.1 |
| 10 | 0.9 |
+-----+-----+
10 rows in set (0.00 sec)
```

Problem sumy narastającej rozwiązujemy przez grupowanie i samozłączenie (self-join).

```
mysql> SELECT x.Nr, x.wartosc, FORMAT(SUM(y.wartosc),1) AS RunningTotal  
-> FROM W AS x, W AS y  
-> WHERE y.Nr <= x.Nr  
-> GROUP BY x.Nr;
```

```
+-----+-----+-----+  
| Nr | wartosc | RunningTotal |  
+-----+-----+-----+  
| 1 | 1 | 1.0 |  
| 2 | 5 | 6.0 |  
| 3 | 2.2 | 8.2 |  
| 4 | 0.8 | 9.0 |  
| 5 | 4 | 13.0 |  
| 6 | 3.1 | 16.1 |  
| 7 | 3.9 | 20.0 |  
| 8 | 2.7 | 22.7 |  
| 9 | 3.1 | 25.8 |  
| 10 | 0.9 | 26.7 |  
+-----+-----+-----+
```

10 rows in set (0.00 sec)

Komentarz

Można pomyśleć, że kolejne wartości sumy narastającej można by wprowadzać do tabeli automatycznie, wraz ze wprowadzaniem danych. W tym celu można by — na przykład — zdefiniować odpowiedni wyzwalacz. Jednak przechowywanie w tabelach wartości zależnych od innych, obliczanych na podstawie innych, uważane jest za zły styl, niemalże “występek” przeciwko zasadom normalizacji. Co bowiem się stanie, jeżeli któraś z danych źródłowych zostanie usunięta (zdarzenie `DELETE`) lub zmodyfikowana (zdarzenie `UPDATE`)? Wtedy może grozić, iż wprowadzane przez wyzwalacz wartości sumy narastającej mogą być nieprawidłowe. Oczywiście *można* napisać kolejne wyzwalacze obsługujące tego typu zdarzenia, ale to oznacza wszystkie niewygodę związane z istnieniem wyzwalaczy, przede wszystkim ryzyko wystąpienia jakichś trudnych do przewidzenia (obecnie) i zlokalizowania błędów (w przyszłości).

Przykład: Średnia ruchoma

W tabeli mamy zgromadzone dane numeryczne, indeksowane “czasem” (szereg czasowy) — na przykład kolejne kursy akcji, kolejne odczyty temperatury, dane o sprzedaży z kolejnych miesięcy itp. Należy obliczyć średnią ruchomą

$$y_i = \frac{1}{p + 1} \sum_{j=i-p/2}^{i+p/2} x_j$$

Obliczenie tego po stronie aplikacji jest proste. *Jak to zrobić w SQL?*

```
mysql> CREATE TABLE W
  -> (Nr SMALLINT UNSIGNED NOT NULL PRIMARY KEY AUTO_INCREMENT,
  -> Wartosc FLOAT NOT NULL);
Query OK, 0 rows affected (0.12 sec)

mysql> INSERT INTO W (Wartosc) VALUES
  -> (1), (5), (2.2), (0.8), (4), (3.1), (3.9), (2.7), (3.1), (0.9);
Query OK, 10 rows affected (0.07 sec)
Records: 10  Duplicates: 0  Warnings: 0
```

```
mysql> SELECT * FROM W;
+-----+-----+
| Nr | Wartosc |
+-----+-----+
| 1 | 1 |
| 2 | 5 |
| 3 | 2.2 |
| 4 | 0.8 |
| 5 | 4 |
| 6 | 3.1 |
| 7 | 3.9 |
| 8 | 2.7 |
| 9 | 3.1 |
| 10 | 0.9 |
+-----+-----+
10 rows in set (0.00 sec)
```

Problem rozwiążemy za pomocą samozłączenia (self-join).

```
mysql> SET @p = 3;
mysql> SELECT x.wartosc, AVG(y.wartosc) AS Srednia
  -> FROM W AS x, W AS y
  -> WHERE y.Nr >= x.Nr - @p/2 AND y.Nr <= x.Nr + @p/2
  -> GROUP BY x.Nr;
```

Dwukrotnie odwołujemy się do tej samej tabeli, a więc musi ona występować pod różnymi aliasami. Wystąpienie `x` służy do identyfikowania wierszy, więc występuje także w klauzuli `GROUP BY`. Z odpowiednich wystąpień `y` obliczana jest średnia.

```

+-----+-----+
| wartosc | Srednia      |
+-----+-----+
| 1        | 3            |
| 5        | 2.7333333492279 |
| 2.2      | 2.6666666865349 |
| 0.8      | 2.3333333532015 |
| 4        | 2.6333333055178 |
| 3.1      | 3.6666666666667 |
| 3.9      | 3.2333333492279 |
| 2.7      | 3.2333333492279 |
| 3.1      | 2.2333333094915 |
| 0.9      | 1.9999999403954 |
+-----+-----+
10 rows in set (0.94 sec)

```

Skrajne wartości są źle obsługiwane.


```

mysql> SET @p = 3;
mysql> SET @gorny = (SELECT MAX(Nr) FROM W) + 1;
mysql> SET @dolny = (SELECT MIN(Nr) FROM W) - 1;
mysql> SELECT x.wartosc, AVG(y.wartosc) AS Srednia
  -> FROM W as x, W as y
  -> WHERE y.Nr >= x.Nr - @p/2 AND y.Nr <= x.Nr + @p/2
  ->       AND x.Nr - @p/2 >= @dolny AND x.Nr + @p/2 <= @gorny
  -> GROUP BY x.Nr;

```

wartosc	Srednia
5	2.7333333492279
2.2	2.6666666865349
0.8	2.3333333532015
4	2.6333333055178
3.1	3.6666666666667
3.9	3.2333333492279
2.7	3.2333333492279
3.1	2.2333333094915

8 rows in set (0.01 sec)